

Suppliment tal-Gazzetta tal-Gvern ta' Malta Nru. 19,943, 2 ta' Frar, 2018

Taqsimha B

A.L. 36 tal-2018

**ATT DWAR L-IPPJANAR TAL-IŻVILUPP
(KAP. 552)**

Regolamenti tal-2018 dwar Billboards u Reklami

BIS-SAHHA tas-setgħat mogħtija bl-artikoli 84 u 85 tal-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp, is-Segretarju Parlamentari għall-Ippjanar u s-Suq tal-Proprietà, flimkien mal-Ministru għat-Trasport, Infrastruttura u Proġetti Kapitali u l-Ministru għall-Finanzi u wara konsultazzjoni mal-Awtorità tal-Ippjanar, għamel dawn ir-regolamenti li ġejjin:

1. It-titolu ta' dawn ir-regolamenti huwa r-Regolamenti tal-2018 dwar Billboards u Reklami. Titolu.

2. (1) F'dawn ir-regolamenti, sakemm ir-rabta tal-kliem ma teħtiegħ xort'oħra: Tifsir.

"art magħluqa" tfisser kull art li hija mdawra minn kull naħa b'haġġ ta' l-quġ, reċint jew sinjali oħra b'mod li jipprovdu jew juru area ta' art magħluqa;

"l-Att" tfisser l-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp; Kap. 552.

"l-Awtorità" tfisser l-Awtorità tal-Ippjanar stabbilita bl-Att;

"billbord" tfisser kull reklam id-daqs ta' jew ikbar minn sitt metri kwadri (6m²) li huwa immuntat fuq kull struttura, kemm jekk indipendenti jew immuntat mal-ħaġġ, kemm jekk b'mod permanenti kif ukoll b'mod temporanju u liema billboard ma huwiex direttament relatat mar-reklamar ta' prodotti mibjugħa jew attivitajiet li jkunu qed isiru fis-sit tal-billbord;

"permess" tfisser permess mogħti mill-Awtorità, f'dak li għandu x'jaqsaq mal-wiri ta' reklam, b'konformità ma' dawn ir-regolamenti;

"reklam" għandu jkollha l-istess tifsira mogħtija lilha fl-Att;

"reklam imdawwal" tfisser reklam li hu magħmul jew adattat biex ikun imdawwal b'dawl artifiċjali, kemm direttament jew b'rifless;

"reklam politiku" tfisser kull reklam, inkluż billboard, li

jintuża għall-wiri ta' materjal relatat esklussivament ma' elezzjoni ġenerali jew referendum jew elezzjoni tal-Parlament Ewropew jew elezzjoni tal-kunsilli lokali u li jiġi muri mhux iktar kmieni minn tliet xhur qabel id-data tal-elezzjoni jew ir-referendum u mhux iżjed tard minn ġimgħa mid-data li fiha jiġi jithabbar uffiċjalment ir-riżultat ta' dik l-elezzjoni jew dak ir-referendum;

"triq" tfisser triq stabbilita fil-Pjan Lokali jew permezz ta' applikazzjoni ta' kontroll ta' ippjanar, jew kull triq li hija mantnuta mill-Kunsill Lokali jew l-Awtorità tat-Trasport li għaliha l-pubbliku għandu aċċess liberu, frank u bla restrizzjoni;

"vettura ta' reklam" tfisser kull vettura użata jew intenzjonata għall-użu biex turi reklam;

(2) F'dawn ir-regolamenti, kull espressjoni imfissra fl-Att għandu jkollha, l-istess tifsira bħalma għandha fl-Att.

Reklami.

3. (1) Ebda reklam ma għandu jintwera fi kwalukwe post li jkun jidher mit-triq, u ebda vettura ta' reklamar ma għandha titqiegħed fit-triq jew fi kwalsijasi post li jkun jidher mit-triq, mingħajr il-permess tal-Awtorità mogħti taħt dawn ir-regolamenti u l-Iskedi I u II, kemm-il darba dan ma jkunx reklam li għalih ikun japplika r-regolament 4.

(2) Id-detenturi ta' permessi, liċenzji jew awtorizzazzjonijiet oħra li jippermettu l-wiri ta' billboards li ma jaqgħux taħt ir-regolament 4 għandhom ikunu obbligati li japplikaw ma' Transport Malta sabiex jiksibu liċenzja mill-imsemmija Transport Malta li għaliha japplika d-dritt annwali stabbilit fl-Iskeda I, sakemm il-billbord ma jkunx jinsab fuq is-sit ta' faċilità sportiva, id-dhul iġġenerat mill-wiri tal-billbord imur għand il-klabb reġistrat li jimmaniġġja l-faċilità sportiva u l-billbord ma jkollux kontenut politiku.

(3) Appell minn kull avviż maħruġ skont l-artikolu 97 tal-Att relatat mal-billbord jew ma' applikazzjoni għall-permess tal-Awtorità għall-wiri tal-billbord, m'għandhomx jissospendu l-operat tal-imsemmi avviż.

Eżenzjonijiet.

4. (1) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-regolament, ir-reklami li ġejjin għandhom ikunu eżenti mill-htigiet ta' permess:

(a) reklam li jintwera fuq art magħluqa u li ma jkunx viżibbli minn xi triq f'żoni mhux mgħottija f'*terminals* ta' vjaġġar;

(b) reklam li jintwera fuq jew f'vettura li normalment tintuża bħala vettura li tiċċaqlaq u mhux fuq vettura ta' reklamar;

(ċ) reklam politiku;

(d) reklam meħtieġ minn xi ligi jew ordnat minn qorti kompetenti;

(e) reklam għal festa ta' belt jew raħal, inkluż reklami sponsorjati, kemm-il darba dan jintwera għal mhux aktar minn tletin (30) jum qabel id-data tal-festa;

(f) sinjal tat-traffiku;

(g) sinjal li jhabbar l-isem ta' xi belt, belt jew raħal muri minn gvern jew kunsill lokali;

(h) il-bandiera nazzjonali ta' kwalunkwe pajjiż jew organizzazzjoni internazzjonali jew bandiera ta' lokalità oħra, kemm-il darba ma jkunx hemm reklamar ta' xi attività kummerċjali relatata miegħu;

(i) reklam muri fuq il-faċċata ta' fond li jintuża għal attivitajiet li ma jaqgħux fil-Klassi 1 tal-Ordni dwar il-Klassijiet ta' Użu fl-Ippjanar tal-Iżvilupp, kemm-il darba ż-żona totali tar-reklami ma tkunx aktar minn 0.5 metri kwadri, u r-reklam ikun imwaħħal ċatt kontra l-faċċata u ma jkunx sinjal li jipproġetta; L.S. 552.15.

(j) reklam muri f'bini mibni;

(k) reklam fil-forma ta' bandiera li turi *logo* ta' kumpannija jew isem fuq is-saqaf ta' kwalunkwe bini kummerċjali;

(l) reklam approvat bħala parti mill-Iskema tat-Tisbiħ tat-Traffic Islands, sakemm dan ikuun jikkonforma mal-limitazzjonijiet tad-daqs tal-iskema ta' 1.2m bi 30cm, u mhux aktar minn żewġ reklami ikunu murija f'kull *traffic island*;

(m) reklam li jifforma parti integrali minn apertura;

(n) billboard li għandu l-kunsens tal-President tar-Repubblika u użati esklussivament għall-attivitajiet u avvenimenti tal-Uffiċċju tal-President, sakemm l-Awtorità tkun notifikata dwar il-post tas-sit u ma jkunx hemm aktar minn għaxar (10) postijiet konkorrenti fil-Gżejjer Maltin;

(o) sa żewġ (2) billboards li jirreklamaw proġetti pubbliċi u/jew finanzjati mill-UE kemm-il darba dawn ikunu jinsabu fil-konfini tas-sit tal-proġett u jitnehhew meta jitlesta l-proġett;

(p) sa għaxar (10) billboards li jirreklamaw attivitajiet ta' organizzati mill-NGO's, liema billboards għandhom jiġu pprovduti minn TM, u l-użu tagħhom jiġi deċiż minn kumitat imwaqqaf mill-Ministru.

(2) Kull reklam imsemmi fis-subregolament (1) għandu jkun mibni, imwaħħal u muri b'mod li ma jkunx ta' periklu għal persuni u m'għandux ikun imwaħħal ma' xi siġra, arbuxxella jew ħajt tas-sejjieħ.

(3) Ebda reklam ma jista' jiġi mwaħħal jew imqiegħed fuq xi piljun, arblu, sinjal jew proprjetà oħra li tappartjeni lil gvern jew enti parastatali mingħajr il-permess ta' dak il-enti.

(4) F'każ li dawn il-kondizzjonijiet ma jiġux imħarsa, l-Awtorità għandu jkollha s-setgħa li teħtieġ, b'avviż innotifikat lill-persuna li turi r-reklam u lis-sid tal-art li fuqha tkun murija, it-tnehhija tar-reklam jew it-twettiq ta' dawk ix-xogħolijiet kif dik l-Awtorità tista' tqis meħtieġa, u l-persuna jew persuni li lilhom dak l-avviż jiġi notifikat għandhom minnufih, jew fit-terminu dikjarat fl-avviż, jikkonformaw mal-kontenut tal-avviż, u jhallsu l-multi:

Iżda meta dan ir-reklam jintwera mingħajr il-permess meħtieġ u jitwaħħal jew jitpoġġa fuq xi siġra, arbuxxell, ħajt tas-sejjieħ, piluna, arblu, sinjal jew proprjetà oħra, l-Awtorità tista' immedjatement tidhol fuq l-art u tneħhi r-reklam, fejn tqis li huwa spedjenti u meħtieġ li tagħmel hekk fl-interessi tas-sigurtà pubblika jew tal-kumdità, minflok tinnotifika b'avviż kif imsemmi hawn fuq.

(5) Il-billboards kollha għandhom ikunu debitament iċċertifikati minn inginier ikkwalifikat u assigurat kif suppost.

Non
applikabbiltà.

5. Jekk l-Awtorità tkun sodisfatta li jkun meħtieġ li l-għamliet ta' reklami kif imfissra fir-regolament 4 m'għandhomx ikunu murija qabel ma jingħata permess mill-Awtorità wara li tkun saret applikazzjoni, l-Awtorità tista' tordna li l-eżenzjonijiet mogħtija fir-regolament 4 ma jgħoddux kif jiġi speċifikat fid-direzzjoni mogħtija mill-Awtorità.

Billboards.

6. (1) (a) Billboards, hlief dawk imsemmija taħt ir-regolament 4, jistgħu jitqiegħdu biss:

(i) fil-lokalità ta' faċilità sportiva; u, jew

(ii) f'siti li jinsabu hdejn jew fil-perimetru tat-toroq;

li huma koperti minn permess.

(b) Meta tkun qed tiddetermina l-applikazzjonijiet għall-post tal-billboards, l-Awtorità għandha tiddeċiedi f'liema toroq għandhom jitpoġġew, kif wkoll id-distanza speċifika bejn billboards konsekuttivi;

(2) Il-billboards kollha ta' daww id-dimensjonijiet li l-Awtorità tista' tiddetermina, hlied daww imsemmija fir-regolament 4, għandu jkollhom numru ta' referenza tal-permess tal-Awtorità. Dan in-numru ta' referenza għandu jkun:

(a) imwahaal mal-istruttura sabiex tkun din tkun tista' tiġi identifikata u dan in-numru m'għandux neċessarjament jifforma parti integrali mir-reklam; u

(b) jkun f'forma li tkun esposta b'mod permanenti, ċar u legibbli; u

(ċ) fl-ebda każ m'għandu jtellief ir-reklam.

Għall-finijiet ta' dan is-subregolament, it-tifsira "Awtorità" tista' tinkludi wkoll Transport Malta (TM).

7. (1) Kull permess jew approvazzjoni mogħti mill-Awtorità taht dawn ir-regolamenti m'għandux jeżenta lil xi persuna mill-htieġa li tapplika u tikseb xi permess jew awtorizzazzjoni hekk kif deskritt, kif jista' jkun meħtieġ bil-liġi.

Permess jew
Approvazzjoni.

(2) Transport Malta għandha tinnotifika lill-Awtorità li applikant ikun naqas milli jhallas id-dritt annwali li għandu jithallas lil Transport Malta u l-Awtorità għandu jkollha s-setgħa li tezegwixxi daww il-proċeduri ta' infurzar kollha meħtieġa skont l-Att li għalih il-permess mill-imsemmija Awtorità diġà ngħata.

8. (1) F'kull ċirkostanza speċifikata f'dawn ir-regolamenti fejn l-Awtorità għandha s-setgħat li tibgħat avviż lill-persuna li qed turi reklam u lis-sid tal-art li fuqha jkun muri, l-Awtorità tista', fejn jidhrilha jkun spedjenti li hekk tagħmel, jew fejn ma jkunx possibbli li tiskopri l-identità tal-persuna li qed turi r-reklam jew tas-sid tal-art li fuqha r-reklam huwa muri, tinnotifika dak l-avviż lill-kumpannija, organizzazzjoni jew enti jew persuna oħra li r-reklam ikun jirreferi għalihom jew li r-reklam ikun qed jirreklama xi prodott, servizz jew avveniment li jirrelata ma' dik il-kumpannija, organizzazzjoni, enti jew persuna, kemm direttament u kif ukoll indirettament:

Avviżi u
Infurzar tal-
Proċedura.

Iżda meta l-proprjetarju tal-art jew l-istruttura tar-reklamar ma jkunx jista' jiġi identifikat, l-Awtorità għandha l-ewwel tistaqsi lill-kumpanija, organizzazzjoni jew enti jew persuna oħra li tirreferi għaliha r-reklam sabiex jipprovdu d-dettalji tas-sid fi żmien erbgħa u għoxrin (24) siegħa.

(2) L-artikoli 94, 95, 97, 98, 99, 100 u 101 tal-Att u kull haġa li tista' ssir tahtu għandhom japplikaw u jistgħu jsiru fir-rigward ta' żvilupp ieħor:

Iżda fir-rigward tar-reklamar, l-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet imsemmija għandha tkun sugġetta għall-modifiki li ġejjin:

(a) Meta l-avviż ikun jirrikjedi it-tneħħija ta' reklam, u r-reklam ma jkunx imneħħi sa mhux iżjed tard mid-data ta' għeluq tal-perjodu stipulat, l-Awtorità jkollha d-dritt illi tneħħi r-reklam hi stess u l-kumpanija, organizzazzjoni jew enti jew persuna oħra li r-reklam ikun jirreferi għalihom ikunu responsabbli għall-ħlas tal-ispejjeż inkorsi mill-Awtorità fl-eżerċizzju tal-poteri vestiti fiha skont dawn ir-regolamenti. Avviż li jeħtieġ it-tneħħija ta' reklam f'perjodu ta' mhux anqas minn 3 ijiem kif speċifikat fl-avviż, għandu jkollu effett meta jiskadi l-imsemmi perjodu; u

(b) appell jew applikazzjoni għall-kunsens tal-Awtorità għall-wiri tar-reklam minn avviż hekk imsemmi, ma għandux jissospendi l-operat tal-istess avviż u meta jiskadi l-perjodu speċifikat fl-avviż, l-Awtorità tista' minnufih tidhol fuq l-art sabiex tneħħi r-reklam, u l-artikolu 100 tal-Att għandu japplika.

(3) Barra minn hekk, f'każ illi l-kumpanija, organizzazzjoni jew enti jew persuna oħra li r-reklam ikun jirreferi għalihom jonqsu milli jitolbu biex jieħdu lura dak ir-reklam, fi żmien 7 ijiem mit-tneħħija tal-imsemmi reklam u li jieħdu pussess ta' reklam wara li jhallsu dawk il-ħlasijiet li jkunu dovuti skont dawn ir-regolamenti, l-Awtorità jkollha d-dritt illi tiddisponi minn dan ir-reklam kif ikun jidhrilha hi u l-kumpanija, organizzazzjoni jew enti jew persuna oħra li r-reklam ikun jirreferi għalihom ma jkollhom ebda dritt li jirreklamaw kwalsijasi danni mingħand l-Awtorità.

9. Ir-Regolamenti dwar Billboards u Reklami għandhom b'dawn jiġu mhassra.

SKEDA I – Hlasijiet Dovuti lil Transport Malta
(Regolament 3)

Il-hlas annwali dovut lil Transport Malta għandu jkun ta' elf u ħames mitt euro - (€1,500).

SKEDA II - Gwida dwar il-Politika u d-Disinn
(Regolament 3)

Billboards u Reklami

ASTRATT

In-numru ta' billboards ta' reklamar ilu jiżdied fl-aħħar għexieren ta' snin. Għal din ir-raġuni, l-Awtorità tal-Ippjanar ħarġet diversi gwidi dwar l-ippjanar biex tirregola din l-attività. Il-linji gwida għall-ippjanar ta' "Billboards u Sinjali" inhargu fl-1993, fejn il-billboards kienu permessi fuq bażi temporanja. Din il-proċedura giet sospiza fl-2003, segwita mill-pubblikazzjoni ta' linji gwida godda għall-ippjanar fl-2007, li rrakkomandaw għadd ta' siti fissi madwar Malta u Għawdex, bil-għan li jiġi llimitat in-numru ta' billboards kif ukoll ittejjeb l-aspett viżiv tal-msemmija billboards.

Dan id-dokument jipprovdi linji gwida għall-Awtorità tal-Ippjanar, l-applikanti u l-pubbliku ġenerali dwar l-installazzjoni ta' billboards u proposti oħra ta' reklamar fuq barra.

BILLBORDS U REKLAMI

1. Introduzzjoni

- 1.1 Il-wirja ta' reklami fuq barra hija karatteristika komuni ta' attività kummerċjali moderna. Reklamar fuq barra jista' jieħu bosta forom inklużi billbords, sinjali, kartelluni. Dawn il-forom kollha ta' reklamar jiġbdu l-attenzjoni u jippruvaw jispikkaw minn l-ambjent ta' madwarhom. Jehtieg li jinholoq bilanċ bejn l-interess kummerċjali ta' min jirreklama li jesponi l-prodotti u l-attivitajiet tiegħu u t-tħassib leġittimu sabiex jiġi protett l-ambjent u l-htieġa li wiehed jipprova jgħaqqad dan l-iżvilupp għdid u jagħmlu jiffirma parti mal-inħawi tiegħu.
- 1.2 Ir-reklami ta' barra kollha jaffettwaw id-dehra tal-bini, l-istruttura jew il-post fejn jintwerew. Ir-reklami huma mfassla biex jikkomunikaw informazzjoni jew messaġġ lill-min ikun għaddej mill-post u reklami moderni spiss ifittxu li jiġbdu l-attenzjoni u l-ġhajnejn bl-użu ta' kuluri u materjali qawwija, dimensjonijiet kbar u illuminazzjoni. Spiss ikunu mpoġġija f'postijiet viżibbli hafna, prominenti u toroq iffullati. Dawn il-karatteristiċi jistgħu joħolqu kunflitt viżiv mal-ambjent li fih jintwerew reklami, partikolarment f'ambjenti urbani ta' importanza arkitettonika jew storika, żoni residenzjali u l-kampanja miftuħa.
- 1.3 Ir-reklami jistgħu jżidu l-kulur u l-vitalità f'xena mhux interessanti, jew jaħbu xena mhux daqshekk sabiħa. B'mod ġenerali, madankollu, jistgħu biss isaħħu x-xena tat-triq jew l-ambjent li fih jinsabu jekk ikunu mfassla b'mod simpatetiku u ma jiddominawx l-inħawi tagħhom. Jitfaċċaw diffikultajiet partikolari meta r-reklami ikunu jinsabu fuq jew qrib il-bini. Id-dehra tal-bini tista' tiġi mħassra bl-għażla ta' materjali, kulur, proporzjon u illuminazzjoni li ma jkunux konformi mad-disinn jew l-istruttura tal-bini, b'disinn ta' struttura ta' appoġġ mhux adegwat jew kejbils anċillari li jkerrhu d-dehra, sabiex ir-reklam jidher ikrah, dominanti jew inkongrudenti. Reklami f'postijiet baxxi jista' jkollhom impatt negattiv fuq is-sikurezza fit-toroq billi jtellfu lis-sewwieqa, jinterrompu l-viżibilità jew iwasslu messaġġi konfliġġenti.
- 1.4 Dan id-dokument jinkludi parametri u kriterji għall-valutazzjoni ta' applikazzjonijiet ta' permessi għal żvilupp bħal dan, sabiex jiġi żgurat li r-reklamar fuq barra jkun ta' standard għoli ta' disinn li ma jkollux impatt viżwali jew

jaffettwa l-kundizzjonijiet tas-sikurezza fit-toroq.

2. Prinċipji Ġenerali għal-Lokazzjoni tar-Reklami (Apparti mill-billboards)

2.1 Minhabba l-impatt probabbli fuq il-kumdità viżiva, l-ambjent b'mod ġenerali u s-sikurezza fit-toroq, ir-reklamar għandu jkun permess biss f'dawn il-lokalitajiet:

- Matul it-toroq arterjali u distributorji soġġett għall-approvazzjoni minn Transport Malta;
- Fiċ-ċentri tan-negozju u ċ-ċentri lokali, li jinsabu fiż-Żoni ta' Konservazzjoni Urbana, għandhom jiġu utilizzati panelli ta' reklamar fuq skala żgħira, imfassla b'mod sensittiv li jmorru tajjeb mal-inħawi tagħhom. Għandha tingħata attenzjoni partikolari għal livell għoli ta' dettall u disinn. Reklami bħal dawn jistgħu jkunu integrati f'għamara tat-toroq fejn possibbli, sabiex jitnaqqas l-imbarazz;
- Fiċ-ċentri ta' intrapriżi (iż-żoni industrijali) meta l-intrapriżi ikunu jridu jirreklamaw il-lokalità tagħhom, b'mod partikolari jekk ikunu jinsabu l-ġewwa mit-triq. Sinjali ta' direzzjoni sempliċi jkunu xierqa f'dawn is-sitwazzjonijiet, kemm-il darba d-disinn ta' dawn is-sinjali jkun distint minn sinjali tat-toroq uffiċjali. Għandhom jittieħdu opportunitajiet għan-negozji fl-istess post biex jikkombinaw il-ħtiġijiet direzzjonali essenzjali tagħhom biex jevitaw ammonti kbar ta' sinjali;
- F'żoni ta' użu mħallat fejn hemm kemm żvilupp residenzjali kif ukoll ħwienet jew żona ta' użu kummerċjali, xi reklamar ta' kartelluni jista' jkun aċċettabbli jekk kemm-il darba dan ikun skont l-iskala tal-bini tal-madwar u ma jnaqqasx mill-kumditajiet residenzjali.

2.2 Reklami ta' barra mhumex permessi meta jkunu:

1. fuq jew biswit proprjetajiet, siti jew żoni skedati;
2. fuq bini elenkat ta' Grad 1 jew 2;
3. lil hinn mill-limiti ta' żvilupp ta' bliet u rħula;
4. imwahnala jew miżbugħa ma' hitan tas-sejjieħ, siġar jew arbli ta' utilità;
5. magħnib il-linja tal-kosta jew fejn jistgħu itellfu l-veduti tal-baħar miftuħ;

6. assoċjati ma' kjoskijiet, minhabba li dawn il-faċilitajiet spiss jinsabu f'postijiet fejn forom oħra ta' żvilupp normalment ma jkunux permessi;
7. f'kull post fejn, minhabba l-pożizzjoni, l-forma, l-kliem jew il-kulur, jinterferixxi jew jostakola l-veduta ta' persuni mexxin u t-traffiku tal-vetturi jew ta' żoni ta' valur għoli ta' pajsagġ/storiku;
8. konfligġenti ma' kwalunkwe sinjal tat-traffiku, sinjal jew apparat awtorizzat.

3. Reklami fuq Bini (Apparti mill-billboards)

- 3.1 Ir-reklami xi drabi jistgħu jiġu wżati b'suċċess biex temporanjament jiġu mgħottija s-siti tal-bini, li għandhom tendenza li jkunu koroh. F'dawn il-każijiet, huwa importanti li jiġi żgurat li x-xogħlijiet tal-bini ma jiġux imtawla bla bżonn biss sabiex jipprovdu mezz għall-wiri tar-reklami.
- 3.2 Gwida separata giet prodotta għal riklami fuq hwienet fil-Politika ta' Disinn tal-Kontroll tal-Iżvilupp, Gwida u Standards 2015 (DC15). F'każijiet oħra, il-wirja ta' reklami tithalla biss f'bini fejn jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet li ġejjin:
 1. ir-reklam għandu jkun fi skala mal-bini u m'għandux viżibilment jiddominah. Għandu jkun imqiegħed u ddisinjat biex jidher bħala karatteristika integrali tal-bini u m'għandux joħroġ 'il barra mill-*outline* tal-bini;
 2. ir-reklam m'għandux jaħbi xi karatteristiċi jew dettalji arkitettoniċi jew storiċi;
 3. il-materjali wżati għandhom ikunu simpatetiċi għal dawk tal-bini;
 4. normalment, kwalunkwe reklamar għandu jkun immontat b'mod parallel mal-ħajt tal-parti minflok f'angolu miegħu;
 5. ir-reklamar fuq is-saqaf ta' bini jew hdejn il-linja tas-saqaf ta' bini mhux se jkun permess;
 6. fejn aktar minn reklam wieħed huwa muri fuq l-istess bini għandu jkun hemm relazzjoni ċara bejn ir-reklami differenti f'termini ta' daqs u pożizzjoni. Taħlita ta' daqsijiet differenti jew wirja li tokkupa ħajt kollu, normalment ma tkunx xierqa; u

7. ir-reklami fuq il-ħitan diviżorji għandhom ikunu viżibbli b'mod ċar, mingħajr xkiel u jikkonformaw mal-kriterji t'hawn fuq.

4. Billboards

- 4.1 Fil-valutazzjoni ta' jekk xi sit partikolari, hijiex adattata għall-wiri ta' billboards, il-kunsiderazzjonijiet ġenerali għandhom ikunu s-sigurtà tat-traffiku u l-użu tal-art taż-żona, l-iskala u l-immuntar ta' bini eżistenti u jekk hemmx xi karatteristiċi ta' interess ambjentali, arkitettoniku jew storiku fil-viċinanza. It-tqeghid ta' billboards f'siti prominenti ħafna, per eżempju, fuq l-orizzont jew fuq is-saqaf tal-bini jew f'postijiet fejn viżjoni strateġika tkun ser tiġi interrotta, ma jitqiesx bħala xieraq.

5. Linji Gwida dwar id-Disinn Ġenerali tal-Billboards

- 5.1 Il-billboards għandhom jinbnew b'materjal permanenti u għandhom ikunu mwahħla b'mod permanenti mal-art, mal-bini jew ma' struttura oħra u jintrabtu direttament ma' ħajt, qafas jew struttura rigida (irreferi għall-Figura I). Il-fondazzjonijiet u/jew l-istruttura ta' appoġġ għandhom ikunu taħt l-art (taħt il-livell tas-sit). L-ispeċifikazzjonijiet tekniċi elenkati jinsabu fl-Appendiċi A.

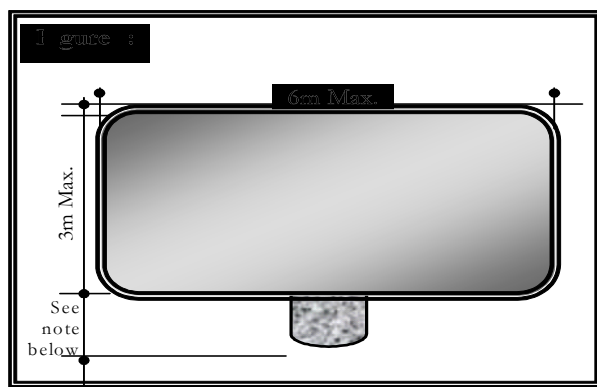

Figura I - Tabelli u Dimensjonijiet Permanenti

Nota: L-għoli tal-istruttura li ssostni l-kartellun għandu jiddependi fuq il-punti li ġejjin:

- a) L-attività tal-pedonali fiż-żona;
- b) Il-post, it-topografija/il-pajsaġġ taż-żona;
- c) L-estetika tal-billboards proposti;

Madankollu, dan ma jimplikax li l-gholi permess huwa illimitat - kull proposta se tkun valutata fuq il-merti tagħha stessu f'relazzjoni mas-sit. Ara wkoll l-Appendiċijiet A u B.

6. Billbords Elettroniċi

- 6.1 It-teknoloġija avvanzat b'mod sinifikanti b'dan illi l-billbords jistgħu jipprovdu veduti dinamiċi u realistiċi, bħal *LCD Display* u *LED Lighting*. Hemm żewġ kategoriji ta' billbords elettronici - il-Billbords Elettroniċi Avvanzati, kapaċi jipprezentaw veduti multipli u oġġetti li għandhom moviment realistiku; u sinjali *tri-vision* li jipprovdu wieħed minn tliet wirjiet b'ċilindri li jduru u jiġġeneraw moviment jew moviment mekkaniku (irreferi għall-Figura II).

Figure II:

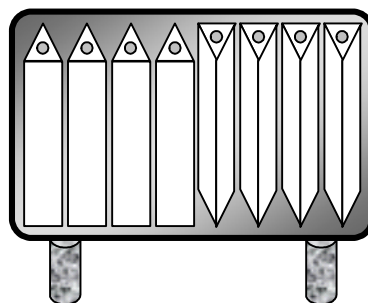

Figura II - Billbords tat-tip Tri-Vision

- 6.2 Il-moviment huwa fattur li jiġbed ħafna attenzjoni u bil-billbords elettronici dan jista' jiġri f'żewġ modi. Wirja fuq Billbord Elettroniku Avvanzat tipprovdi mozzjoni meta l-elementi mixgħula jew il-pixels jipprezentaw immaġni f'moviment apparenti li jidher fuq id-*display*. Eżempju huwa stampa ta' riżoluzzjoni għolja simili għal immaġni tat-televiżjoni jew vidjo jew messaġġ ta' test li jiżżerżaq minn naħa, quċċata jew qiegħ. Sinjal tri-viżjoni jipprovdi mozzjoni mekkanika meta l-elementi trijangulari tiegħu jduru biex jipprezentaw riklam ieħor.
- 6.3 Il-komponent tal-moviment ta' Billbord Elettroniku Avvanzat jew sinjal *tri-vision* jista' jfixx aktar mill-kontenut tal-messaġġ jew mill-arranġament bl-istampi. Din il-possibbiltà teżisti għax mozzjoni teħtieġ żmien u jekk ix-xufier ikun irid jara l-moviment kollu għaliex jinterassah, allura s-sewwieq se jiffoka aktar fuq il-wiri tal-moviment u inqas fuq is-sewqan. Għalhekk, flimkien mal-kriterji l-oħra li jinsabu f'dan id-dokument, il-proposti għal billbords elettronici ikunu kkunsidrati biss wara l-awtorizzazzjoni minn Transport Malta

u l-proposta għandha tinkludi dan li ġej:

- it-teknikalitajiet tal-wiri tal-messaġġi;
- il-ħin ta' tranżizzjoni meħtieġ;
- in-numru ta' bidliet fl-istampa kull minuta; u
- il-luminanza massima f'diversi ħinijiet tal-ġurnata/bil-lejl.

6.4 Flimkien mal-kriterji li jinsabu f'dan id-dokument, il-Billboards Elettroniċi Avanzati jew teknoloġija simili se jkunu permessi biss fejn ma johlqux livelli inaċċettabbli ta' tniġġis tad-dawl u ma jippreġudikawx id-drittijiet ta' terzi. Speċifikazzjonijiet tekniċi elenkati jinsabu fl-Appendiċi B.

7. Illuminazzjoni

7.1 Reklami mdawwla għandhom ifittxu li jimminimizzaw it-tniġġis tad-dawl u jekk possibbli jisfruttaw l-enerġija solari. Reklami bħal dawn ikunu permessi biss fejn:

1. L-illuminatur jinsab b'mod diskret u ddisinjat biex ikollu impatt minimu, jevita t-tniġġis tad-dawl, intrużjoni viżwali u tfixkil għall-ambjent tal-madwar (eż. Effetti ta' ċaqliq);
2. L-illuminazzjoni hija interna, jew jekk esterna, orjentata 'l isfel u ta' luminożità limitata.

7.2 Fil-proposti u l-applikazzjonijiet rilevanti għandhom jiġu kkunsidrati r-rekwiżiti anċillari infrastrutturali u mhux jithallew għal wara. Il-wajers anċillari għandhom jinżammu taħt l-art (u huma limitati għal art eżistenti fejn l-impatt tat-trinkaġġ huwa riversibbli) sabiex ma jispicċax ikun hemm wajers u arbli żejda li jkerrhu l-ambjent.

8. Reklamar fuq Skala Kbira

8.1 F'ambjenti predominantement kummerċjali, l-iskala u n-natura tal-bini jistgħu jkunu kbar biżżejjed biex jakkomodaw reklamar fuq skala kbira ta' aktar minn 18-il metru kwadru mingħajr l-ebda effett negattiv fuq amenitajiet viżivi. Ġabra ta' pannelli kbar tista' tiġi kkunsidrata f'ċentri ta' intrapriżi (żoni industrijali), kumplessi sportivi u ċentri tan-negozju, kemm-il darba jiġu sodisfatti l-kriterji li ġejjin:

- Il-pannelli ta' pubbliċità normalment għandhom ikunu jit-poġġew fuq il-ħitan tal-ġenb tal-bini, iżda m'għandhomx

ikunu indebitament dominanti, u għandhom ikunu ddisinjati u mqiegħda b'tali mod li jitqiesu bħala karatteristika integrali tal-bini;

- Il-pannelli tal-wiri għandhom ikunu fi skala mal-bini li fuqhom jinsabu u mal-bini li jmiss magħhom.

8.2 Ir-reklamar fuq skala kbira ser jkun permess ukoll fuq l-armar li jkun qed jintuża fis-siti ta' kostruzzjoni, u dan kemm-il darba x-xogħlijiet ta' kostruzzjoni jkunu qegħdin jitwettqu skont il-permess ta' żvilupp validu u mingħajr ħsara għar-regolamenti tas-sikurezza tas-sit. Dan it-tip ta' reklamar jithalla bil-kundizzjoni li:

1. Tinkiseb l-approvazzjoni tat-Trasport Malta;
2. Ma jmurx kontra xi kondizzjoni oħra imposta fil-permess tal-istess żvilupp;
3. Ir-reklam għandu jitneħħa ladarba l-bini jitlesta.

9. Sigurtà fit-Triq

9.1 Ir-reklami kollha huma maħsuba biex jiġbdu l-attenzjoni u għalhekk jipprezentaw periklu potenzjali għas-sigurtà tat-traffiku. Reklami fuq *traffic islands* u *central strips* normalment mhux se jithallew. Flimkien mal-prinċipji ġenerali għall-post tar-reklami deskritti hawn fuq, ir-reklami għandhom ikunu konformi mal-kriterji tas-sikurezza fit-toroq stabbiliti minn Transport Malta (TM).

10. Rekwiziti Minimi għall-Prezentazzjoni tal-Applikazzjonijiet

10.1 L-informazzjoni li ġejja għandha tiġi sottomessa mal-applikazzjonijiet kollha għall-ippjanar tal-iżvilupp:

1. Rekwiziti *standard* (formoli ta' applikazzjoni, riċevuta tal-ħlas eċċ).
2. Pjan tas-sit (skala 1: 2500), li juri l-koordinati.
3. Pjan tal-blokk (skala 1: 250) imfassal fuq pjan ta' sħarriġ, inklużi livelli tas-sit (aktar milli pjan imkabbar tas-sit), li jindika b'mod ċar l-orjentazzjoni tal-billbord/reklam propost.
4. Tqassim tas-sit u billbord biex turi r-relazzjoni tal-istruttura billbord mal-livell tat-triq.

5. Muntagġ ta' ritratti biex juri kif il-billbord kif jidher mit-triq.
6. Dettalji tal-billbord propost (i.e. id-daqs u d-dimensjonijiet) li juru wisa', għoli, fond u kuluri ġenerali (inkluża l-istruttura ta' appoġġ); u jekk ikun il-każ, dettalji tal-moviment tal-wiri propost.
7. Fejn it-tisbiħ huwa meħtieġ, il-firxa tal-iskema għandha tintwera u d-dettalji għandhom ikunu indikati b'mod ċar fuq il-pjan, flimkien mad-dettalji tal-ispeċi li għandhom jiġu mħawla u skeda ta' manutenzjoni.
8. Fejn ikunu ser jintużaw id-dwal, għandhom jiġu pprovduti dettalji dwar is-sors u t-tip tad-dawl, kemm jekk statiku jew intermittenti u minn fejn ser jiġi s-sors ta' enerġija - Ser ikunu qegħdin jiġu inkorraġiti sorsi ta' enerġija effiċjenti (eż. Pannelli solari).
9. Dettalji tal-istruttura u l-fondazzjoni

11. Kondizzjonijiet Standard

11.1 Dawn li ġejjin huma l-kondizzjonijiet li għandhom jiġu imposti fil-permessi kollha ta' żvilupp maħruġa għall-billbords:

- (a) Dan il-permess għall-iżvilupp ikopri l-installazzjoni tal-billbord bid-disinn u l-orjentazzjoni, kif indikat fuq id-disinji approvati. Id-disinn grafiku m'għandux jeċċedi jew jestendi lil hinn miż-żona tal-billbord.
- (b) Il-billbord li jkollu l-permess għandu jitneħħa mingħajr ebda kumpens, f'każ ta' xi xogħlijiet li jistgħu jiġu affettwati minhabba xogħlijiet infrastrutturali futuri, tkabbir fit-toroq jew proġetti oħra li huma fl-interess pubbliku.
- (ċ) Meta jkun meħtieġ li jitneħħa l-billbord, it-tneħħija għandha sseħħ għas-sodisfazzjon raġonevoli tal-Awtorità tal-Ippjanar.
- (d) Jekk l-Awtorità tqis li l-billbord bħala theddida għas-sigurtà pubblika jew periklu tat-traffiku, dan il-kunsens huwa soġġett għal reviżjoni, wara li jiġu kkunsidrati kwalunkwe pjanijiet ta' żvilupp u kwalunkwe konsiderazzjonijiet materjali oħra, u l-Awtorità tal-Ippjanar tista' toħroġ avviż sabiex jitneħħa l-billbord u s-

sit jitregġa' lura għall-kondizzjoni tiegħu qabel il-wiri tal-billbord.

- (e) Kwalunkwe struttura mibnija jew gabra ta' billbords li jkunu użati prinċipalment għall-iskop ta' wiri, li għandhom permess, għandhom jinżammu f'kondizzjoni sigura u nadifa.
- (f) Il-billbord hekk permess m'għandux jitpoġġa jew jintwera b'mod li joscureja jew ifixkel l-interpretazzjoni ta' kwalunkwe sinjal tat-traffiku tat-triq, jew għajjnuna għan-navigazzjoni bl-ilma jew bl-ajru, jew b'xi mod ieħor ikun perikoluż għall-użu ta' kwalunkwe mezz ta' trasport.

11.2 Il-kundizzjoni li ġejja hija applikabbli fejn jidher ċar li wesgħat b'siġar u xtieli fis-sit ser ikunu affettwati mill-iskavar tal-blokka tal-konkrit li tappoġġa l-billbords:

- Dan il-permess għall-iżvilupp huwa suġġett għal garanzija bankarja ta' € X, XXX (xxx xxx euro) favur l-Awtorità tal-Ippjanar biex tiżgura li l-wesgħat b'siġar u xtieli, affettwata mill-iskavar, għall-installazzjoni tal-blokka tal-konkrit li tappoġġa l-billbord, titregġa' lura għall-istat originali. Jekk il-pajsaġġ ikun b'xi mod affettwat billi jsirli dannu irreparabbli, il-garanzija bankarja għandha tintilef favur l-Awtorità tal-Ippjanar. Il-garanzija bankarja għandha tiġi rilaxxata kemm-il darba x-xogħlijiet ikunu twettqu għas-sodisfazzjon tal-Awtorità ta' l-Ippjanar.

12. Applikabbilità tad-Dokument tal-Politika

12.1 Bħal fil-każ ta' dokumenti oħra ta' politika ta' ppjanar, il-Politika stabbilita hawn fuq għandha tiġi kkunsidrata u applikata fil-kuntest ipprovdut minn politiki oħra. (Għat-test shiħ ta' dawn il-politiki, ara l-Manwal Uffiċjali fuq il-websajt tal-Awtorità tal-Ippjanar <http://www.pa.org.mt/>). Il-politiki f'dan id-dokument ma jissuperawx dawkl-politiki l-oħra, iżda huma supplimentari għalihom, u jipprovdu gwida aktar dettaljata fejn din ikun nieqsa f'dokumenti ta' politika oħra.

Appendiċi A

Kondizzjonijiet Tekniċi għat-tqeghid ta' Billboards mhux elettroniki minn Transport Malta

1. Preferribilment, il-billboards ma għandhomx jitqiegħdu 'l hinn minn 50 metru qrib toroq prinċipali, salib it-toroq jew postijiet fejn in-nies jaqsmu t-triq bil-mixi, biex ma joħolqu ebda periklu.
2. Għandu jkun hemm distanza ta' 500mm bla ebda xkiel fin-nofs bejn il-parti sporgenti tal-billbord u n-naħa ta' barra tal-bankina jew karreggata. Din id-distanza tiżdied għal 600mm fejn ikun hemm pendil jew qlib jew *central reservation*, u għal 1200mm f'toroq ta' velocità għolja 80kmfis-siegħa.
3. Għandha tithalla wesgħa ċara ta' 1200mm fuq bankini biex jithalla passaġġ liberu għal min juża l-bankina.
4. Għandu jithalla għoli ta' 2100mm sakemm ma jkunx hemm mogħdijiet għal nies bir-roti u għandu jithalla għoli bla ebda xkiel fin-nofs ta' bejn 900 u 1500mm fejn ma jkunx hemm bankina u ma jkunx jgħaddu minn hemm nies bil-mixi jew bir-roti.
5. Billboards jew partijiet oħra ta' l-istruttura tagħhom ma għandhom jirriflettu ebda dawl li jikkawża periklu.
6. Ir-rinforzi tal-billboards ma għandhomx jostakolaw jew iddejvjaw il-kors tal-ilma tax-xita.
7. Preferibbilment il-billboards għandhom jitqiegħdu fuq in-naħa tax-xellug tat-triq u għandhom jitqiegħdu biss fuq in-naħa leminija tat-triq fejn it-triq tkun tagħti lejn naħa waħda jew karreggata doppja b'centre strip.
8. Il-billboards ma għandhomx jitqiegħdu fuq ebda parti ta' karreggata.
9. Ebda billbord ma għandu jitqiegħed f'post li jhassar il-vista ta' xi sinjal ta' direzzjoni, periklu jew twissija jew ta' dwal tat-traffiku, jew sinjali tax-xorta pelican jew belisha f'postijiet mnejn jaqsmu n-nies .
10. Id-daqs ta' billbord ma għandux ikun inqas minn sitt metri kwadri (6m²) u ma għandux jeċċedi area ta' 3000mm b'6000mm, kif tidher trasversalment hlief fil-każijiet ta' reklami fuq pontijiet u mini.

11. Preferibbilment, id-distanza longitudinali ta' 50 metru għandha tithalla bejn billboards suċċessivi li jharsu lejn l-istess naħa.
12. Id-daqs tal-ittri fuq il-billboards u s-sinjali għandhom ikunu tali li jistgħu jinqraw faċilment u jkunu konċiżi ħafna.
13. Dak li jidher fuq il-billbord ma għandux joffendi jew imur kontra d-deċenza pubblika jew is-sigurtà pubblika jew b'xi mod ieħor kontra l-interess pubbliku.
14. Ma għandha ssir ebda ħsara lil wesgħat b'siġar u xtieli fis-sit.
15. Ma għandhomx jintlaqtu d-drittijiet ta' terzi.
16. L-applikazzjoni għall-kull billboard għandha tkun akkumpanjata minn rapport tal-perit li jiżgura l-istabbiltà fi kwalunkwe kundizzjoni tat-temp, kif ukoll polza tal-assigurazzjoni li tkopri drittijiet ta' partijiet terzi.
17. Liċenzja valida mit-TM għandha titpoġġa fuq l-istruttura tal-billbord u għandha tkun viżibbli faċilment għall-ispezzjoni f'kull hin.
18. L-awtorizzazzjoni tal-wisa' u tal-għoli tal-mini u l-pontijiet m'għandhiex tiġi compromessa.
19. Is-sid/operatur tal-billbord għandu r-responsabbiltà shiħa għall-manutenzjoni u ż-żamma tal-billbord u l-istruttura tiegħu f'kull hin.
20. L-illuminazzjoni hija permessa biss fuq ir-reklamar jew sinjal ta' reklamar kemm-il darba din ma twassalx għal kundizzjonijiet tas-sewqan mhux siguri, jew ma jkollhiex effetti detrimentali fuq iż-żona tal-madwar u fejn mhijiex speċifikament ipprojbata.

Appendiċi B

Kondizzjonijiet ta' Malta għal Tqeghid ta' Billboards għal reklamar elettroniku:

1. Preferribilment, il-billboards ma għandhomx jitqiegħdu 'l hinn minn 50 metru qrib toroq prinċipali, salib it-toroq jew postijiet fejn in-nies jaqsmu t-triq bil-mixi, biex ma joħolqu ebda periklu.
2. Preferribilment, distanza ċara ta' 150 metru għandha tithalla bejn billboards elettronici suċċessivi.
3. F'post wieħed għandu jiġi permess skrin elettroniku wieħed (1) biss.
4. Huwa rakkomandat li t-tul tal-messaġġ li qed jintwera jkun mill-inqas 8 sekondi. Sabiex jitnaqqsu d-distrazzjonijiet għandu jitnaqqas iċ-ċans li sewwieq jara aktar minn wirja waħda fuq l-approċċ u dan isir billi tiġi applikata l-formula li ġejja biex taħdem il-hin tal-wiri li għandu jitqabbel mal-minimu ta' tmien (8) sekondi jew liema minnhom huwa l-itwal:

$$\text{Hin minimu tal-Wiri} = \frac{\text{Distanza ta' vista għall-Billbord Elettroniku (m)}}{\text{Limitu tal-Veloċità (m/s)}}$$

5. Il-hin ta' transizzjoni bejn il-messaġġi m'għandux ikun ta' aktar minn sekonda. Għas-sinjali elettronici, il-*display* kollha tal-iskrin għandha tinbidel mill-ewwel.
6. Is-sekwenzar tal-messaġġ m'għandux ikun permess fuq billboards elettronici.
7. Il-luminożità għandha tiġi aġġustata dkont il-bidliet fil-livelli tad-dawl sabiex is-sinjali ma jkunux qawwijin b'mod mhux raġonevoli għas-sigurtà tal-pubbliku tal-karozzi. Il-livell ta' luminożità m'għandux jeċċedi 300 candela/m² matul il-ġurnata u 100 candela/m² matul il-lejl.
8. L-iskrins elettronici għandu jkollhom disinn li tieqaf fuqu id-*display* jekk jieqaf jiffunzjona l-iskrin.
9. Il-wiri għandu jkun fih messaġġi statici mingħajr moviment bħal animazzjoni, *flashing*, *scrolling*, jew videos intermittenti jew ta' moviment.

10. Għandha tithalla wesgħa ċara ta' 1200mm fuq bankini biex jithalla passaġġ liberu għal min juża l-bankina.
11. Għandu jithalla għoli ta' 2100mm sakemm ma jkunx hemm mogħdijiet għal nies bir-roti u għandu jithalla għoli bla ebda xkiel fin-nofs ta' bejn 900 u 1500mm fejn ma jkunx hemm bankina u ma jkunx jgħaddu minn hemm nies bil-mixi jew bir-roti.
12. Billboards jew partijiet oħra ta' l-istruttura tagħhom ma għandhom jirriflettu ebda dawl li jikkawża periklu.
13. Ir-rinforzi tal-billboards ma għandhomx jostakolaw jew jiddejjaw il-kors tal-ilma tax-xita.
14. Preferibbilment il-billboards għandhom jitqiegħdu fuq in-naħa tax-xellug tat-triq u għandhom jitqiegħdu biss fuq in-naħa leminija tat-triq fejn it-triq tkun tagħti lejn naħa waħda jew karreġġata doppja b'*centre strip*.
15. Billboards Elettroniċi ma għandhom jitqiegħdu fuq ebda parti ta' karreġġata.
16. Ebda billboard ma għandu jitqiegħed hekk li jhassar il-vista ta' xi sinjal ta' direzzjoni, periklu jew twissija jew ta' dwal tat-traffiku, jew sinjali f'postijiet mnejn jaqsmu n-nies tax-xorta pelican jew belisha.
17. L-appoġġ tal-billbord għandu jkun stabbli fil-kundizzjonijiet tat-temp kollha.
18. Il-billbord elettronici għandhom jitqiegħdu biss f'postijiet approvati.
19. Id-daqs ta' billboard ma għandux ikun inqas minn sitt metri kwadri ($6m^2$) u ma għandux jeċċedi area ta' 3000mm b'6000mm, kif tidher trasversalment.
20. Preferibbilment, distanza ċara ta' 75 metru għandha tithalla bejn billboards elettronici/ sinjali u billboards oħra mhux elettronici.
21. Id-daqs ta' l-ittri fuq il-billboards u s-sinjali għandhom ikunu tali li jistgħu jinqraw faċilment u jkunu konċiżi ħafna.
22. Dak li jidher fuq il-billbord ma għandux joffendi jew imur kontra d-deċenza pubblika jew is-sigurtà pubblika jew b'xi mod ieħor kontra l-interess pubbliku.

23. Ma għandha ssir ebda ħsara lil wesgħat b'sigħar u xtieli fis-sit.
 24. Ma għandhomx jintlaqtu d-drittijiet ta' terzi.
-

Appendiċi Ċ

Tifsiriet

"REKLAMAR ELETTRONIKU" tfisser reklam li għandu superficje tal-wirja illuminata kkontrollata elettronikament, li tippermetti li l-parti kollha jew parti minnha tkun mibdula jew illuminata b'modi differenti.

"LUMINANZA" tfisser kejl ta' kemm tidher qawwija żona illuminata mal-ġajn tal-bniedem u titkejjel f'kandela/m².

NOTA: Meter tal-footcandle huwa magħruf ukoll bħala meter lux. Huwa jkejjel l-ammont ta' dawl li jasal fil-meter (illuminanza) meta mqabbel ma' kejl assolut tal-ammont ta' dawl li joħroġ minn sors tad-dawl jew sorsi tad-dawl (luminanza). Kaxxa tal-ferrovija hija kejl ta' 'lumens (raġġi tad-dawl) li jaqgħu fuq żona waħda ta' sieg kwadra. Lux huwa l-ekwivalenti metriku ta' footcandle.

B'kuntrast, meter tal-kandela jkejjel l-ammont ta' dawl li joħroġ minn sors tad-dawl speċifiku (luminanza). Huwa jkejjel il-kandelas (miżura ta' luminanza jew luminożità) li joħroġu minn sors tad-dawl speċifiku. Teskludi d-dawl ambjentali (li jista' jinkludi dawl minn ħafna sorsi) mill-kejl. L-OAAA ma jirrakkomandax li jintużaw livelli standard ta' kandela u/jew l-użu ta' meter tal-kandela biex tkejjel il-luminożità tal-kartelluni diġitali.
